

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи

Н.В. Бондаренко

31.08.2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ «НАДІЯ» м. КИЄВА

Адаптаційний період

5 - 6 класи

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол №1
від 31.08.2023 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Спеціальна загальноосвітня школа «Надія» м. Києва є спеціальним загальноосвітнім навчальним закладом I-III ступенів з продовженим робочим днем для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, що забезпечує реалізацію права таких громадян на здобуття повної загальної середньої освіти та здійснює заходи з реабілітації.

Освітній процес здобувачів освіти у школі «Надія» здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей психічного та фізичного розвитку за змістом, формами і методами їх навчання, відповідного режиму дня, що забезпечує системність реабілітаційних заходів через поєднання навчально-виховної, корекційно-розвиткової, лікувально-профілактичної роботи.

Освітній процес у закладі має корекційну спрямованість. Шляхом поєднання індивідуального та диференційованого підходів створюються передумови подолання порушень психофізичного розвитку, засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу, розвитку їх здібностей, допрофесійної підготовки, подальшої соціалізації.

Школа «Надія» у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про психіатричну допомогу», Конвенцією про права інвалідів, (ратифіковану Законом України №1767-УІ від 16.12.2009 року), нормативно-правовими актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями Солом'янської районної в м.Києві державної адміністрації, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, управління освіти Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації, «Положенням про спеціальну школу», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №221 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1132), «Положенням про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх

навчальних закладах», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.12.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 р. за № 528/36150), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 184/28314, Державними санітарними нормами „Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів”, затверджених наказом Міністерства здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942, власним Статутом.

Мова навчання й виховання у школі «Надія» – українська.

Освітню програму складено на виконання Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898, на основі типових освітніх програм для 5 -9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021 р. №235).

Типові освітні програми, за якими розроблено освітню програму

№ додатку навчального плану	Клас	Програма навчання	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
№1	5, 6	Загальноосвітня (індивідуальна форма навчання)	Типова освітня програма для 5–9 класів ЗЗСО (наказ МОН від 19.02.2021 № 235)
№2	5, 6	Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (індивідуальна форма навчання)	Типова освітня програма для 5–10(11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (наказ МОН №1317 від 07.12.2021 року).
№3		Для дітей з	Типова освітня програма для 5-10(11)

	5, 6	порушеннями інтелектуального розвитку (класно-урочна форма навчання)	класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (наказ МОН №1317 від 07.12.2021року).
--	------	--	--

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації СЗОШ «Надія» єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів (додатки 1-3);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Освітня програма враховує вікові особливості розвитку дітей і дає можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти та індивідуальними особливостями фізичного та психічного розвитку.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

<i>Вільне володіння державною мовою</i>	Вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та
--	--

	<p>художніх текстів, медіатекстів тощо; здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження.</p>
<p><i>Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами</i></p>	<p>Вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації.</p>
<p><i>Математична компетентність</i></p>	<p>здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у</p>

	повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини.
Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності.
Інноваційність	здатність реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів.
Екологічна компетентність	усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.
Інформаційно-комунікаційна компетентність	впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності.
Навчання впродовж життя	здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.
Громадянські та	спроможність діяти як відповідальний громадянин,

<p><i>соціальні компетентності</i></p>	<p>брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності.</p>
<p><i>Культурна компетентність</i></p>	<p>наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва.</p>
<p><i>Підприємливість і фінансова грамотність</i></p>	<p>ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.</p>

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, вміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

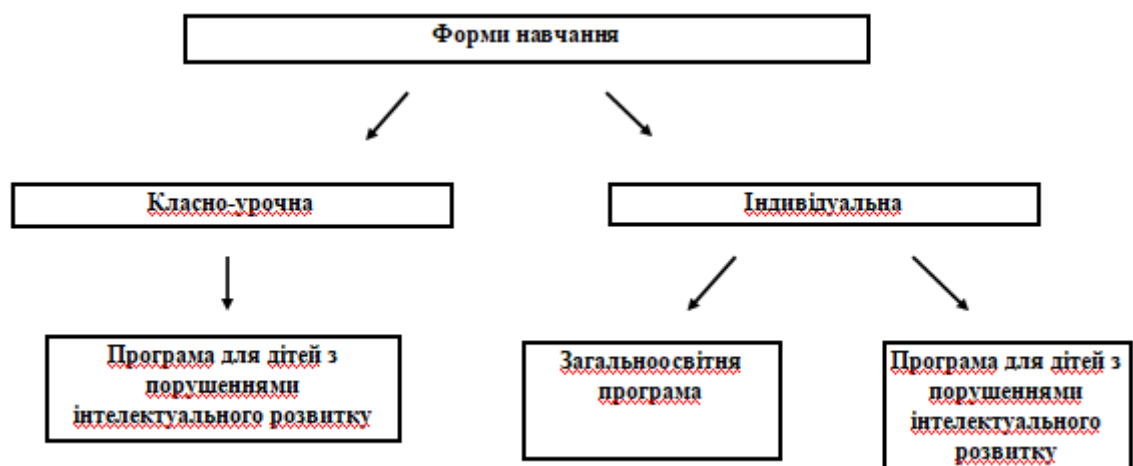
8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

За індивідуальною формою навчання заняття відбуваються в домашніх умовах або на базі закладу. У разі здійснення індивідуального навчання за однотипними індивідуальними навчальними планами та програмами учні можуть об'єднуватися на базі закладу у класи (малі групи) від 2 до 6 осіб з урахуванням психолого-педагогічної доцільності.

Наповнюваність класів для дітей, які мають складні порушення у розвитку, становить не більше 6 осіб.

Індивідуальне навчання для 5 класів передбачає навчальне навантаження 14 годин на тиждень на одного учня, 490 годин на рік.

Індивідуальне навчання для 6 класів передбачає навчальне навантаження 14 годин на тиждень на одного учня, 490 годин на рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-го класу класно-урочної форми навчання становить 945 годин на рік для одного класу.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-го класу класно-урочної форми навчання становить 1050 годин на рік для одного класу; для трьох класів (6В, 6Г, 6Є) 3150 годин.

Детальний розподіл навчального навантаження учнів 5, 6 класів, які навчаються за загальноосвітньою програмою (індивідуальна форма навчання) окреслено у навчальному плані - додаток №1; розподіл навчального навантаження учнів 5, 6 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями (індивідуальна форма навчання) – додаток №2; розподіл навчального навантаження учнів 5, 6 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями (класно-урочна форма навчання) – додаток №3.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого циклу навчання, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу школи за 5-денним навчальним тижнем.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо, які організовує вчитель.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів: дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Тривалість уроку визначається «Положенням про спеціальну школу» (затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №221 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1132), Державними санітарними нормами „Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів”, затверджених наказом Міністерства здоров'я України від 20.03.2013 № 144, зареєстрованого в

Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942 і становить у 5-6 класах 45 хвилин.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898, години з фізичної культури та корекційно-розвиткові заняття не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження для учнів. Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається:

- для класно-урочної форми навчання - розкладом уроків, що складається на кожний семестр відповідно до санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог і погоджується директором.

- для індивідуальної форми роботи - графіком індивідуального навантаження з дотриманням педагогічних та санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.

Розклад уроків (занять) складається відповідно до навчального плану з урахуванням п.22 «Положення про спеціальну школу», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №22 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1132).

Для учнів індивідуальної форми навчання тривалість перерв між уроками становить: перерва 5–10 хвилин, велика перерва після другого або третього уроку – 15–20 хвилин. Для учнів, які відвідують індивідуальні заняття на базі школи: перерва між уроками 5–10 хвилин та дві великі перерви тривалістю 20 хвилин о 10.10 (сніданок) та 30 хвилин о 13.05 (обід).

Протягом уроку необхідно проводити 2 фізкультхвилинки тривалістю по 2–3 хвилини або 1 фізкультхвилинку у середині уроку тривалістю 5 хвилин (5–6 вправ для профілактики порушень постави, зору, дихальна гімнастика).

У випадках, коли учень/учениця у зв'язку з психофізичними особливостями не витримує 5 і більше уроків на день, вчителю необхідно скласти графік індивідуального навантаження відповідно до можливостей дитини (3 дні на тиждень).

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Навчальні досягнення здобувачів у 5, 6 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, вчитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, щоб, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо).

- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року.

Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Інструменти формувального оцінювання (загальноосвітня програма, індивідуальне навчання)

№	Назва	Опис інструмента
1.	Відповідь хором (разом з вчителем або у малій групі)	Учні/учениці (в малій групі) або разом з вчителем одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
2.	Газетний заголовок	Вигадай газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передай основну ідею події
3.	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учень/учениця заповнюють пропуски у запропонованому твердженні
4.	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учню/учениці побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
5.	Підказка за аналогією	Учень/учениця мають сформулювати думку на основі підказки, аналогії: (певне поняття, принцип або процес) — виглядає як тому що
6.	Підсумок, одним словом,	Учень/учениця мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
7.	Самооцінювання	Процес, під час якого учень/учениця збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки

8.	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнем/ученицею фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
9.	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учень/учениця дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння

Інструменти формування і оцінювання впливу навчання на знання, уміння, ставлення і поведінку учнів (програма для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, індивідуальна форма навчання)

№	Назва	Опис інструменту
1	Сигнали рукою	Учитель просить учня показувати сигнали, що позначають розуміння або нерозуміння матеріалу.
2	Індекс-картки	Узагальнення або запитання після знайомства з новим матеріалом.
3	Піктограми	Набір символів.
4	Смайлики	Набір смайликів.
5	Наліпки	Набір наліпок.
6	Вихідний квиток	Після вивчення нового матеріалу вчитель ставить кілька питань з теми, пропонуючи на вибір кілька правильних відповідей. Учень може відповідати за допомогою карток з номерами (піднімає картку з номером 1, якщо правильний перший варіант, картку з номером 2, якщо правильний другий варіант).
7	Мовні зразки (підказки)	Учитель дає учневі мовні зразки (вислови, підказки), які допомагають будувати відповідь.
8	Незакінчене речення	Доповнити речення.
9	Вимірювання температури (або Зупинка)	Метод використовують для виявлення того, наскільки учень правильно виконує завдання. Для цього діяльність учня призупиняється запитанням: «Що ми робимо?». Відповідь на поставлене запитання – демонстрація розуміння завдання або процесу його виконання.
10	Від теорії до практики	Виконання завдань.
11	Чомучка	Перевірка розуміння прочитаного.

12	Знайди помилку (або Так-Ні)	Педагог навмисно дає учневі типові помилкові поняття або передбачувані помилкові судження, а потім просить учня висловити свою згоду або незгоду зі сказаним (так або ні).
13	Рюкзак	Зібрати досягнення, здобуті на уроці.
14	Рольові ігри	Відпрацювання поведінкових умінь та їх оцінки.
15	Портфоліо	Збірник творчих робіт за певний період.
16	Поведінкові наміри	Учневі пропонується оцінити ймовірність того, як він буде поводитися відповідно до того, що сказано у запитанні.

Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Впроваджується поступове залучення учнів/учениць до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. З учнями/ученицями та батьками або особам, що їх замінюють, створюється зворотній зв'язок (у зручній формі) щодо навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Увага акцентується лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні обговорюється з учнями/ученицями та батьками або особами, що їх замінюють, індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів/учениць на спостереження своїх дій, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів/учениць.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до чинних нормативно-правових документів:

- для 5-6 класів, які навчаються за загальноосвітньою програмою, оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які

здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»).

- для 5-6 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями, оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за «Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів 5–10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку» /навчально-методичний посібник/ авт.: О. В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А. Ярмола та ін. – К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019, рекомендований Міністерством освіти і науки України, відповідно до рішення комісії із спеціальної педагогіки Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол №4 від 09.10.2019 року).

У 5–6 класах оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється оцінками в балах (у відповідності до чинних вимог Міністерства освіти і науки України). За рішенням Педагогічної ради (Протокол №1 від 31.08.2023) всі учні 5-х класів у I семестрі оцінюються вербально.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальна критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконує елементарні завдання.
II середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний (а) з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний

достатній		матеріал, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Знання учня (учениці) є достатнім, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати та систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією. Уміє самостійно ставити та розв'язувати проблеми.

- для 5-6 класів, які навчаються за програмою для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеня, оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за рівнями навчальних досягнень (I-початковий, II - середній, III – достатній) відповідно «Критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку» /навчально-методичний посібник/ авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А. Ярмола та ін. – К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019, рекомендований Міністерством освіти і науки України, відповідно до 16 рішення комісії із спеціальної педагогіки Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол №4 від 9.10.2019 року).

Рівні	Загальна характеристика рівнів навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня
I – початковий	Учень (учениця) за допомогою вчителя фрагментарно впізнає (показує або називає) предмет вивчення. За повної підтримки вчителя намагається виконати елементарні практичні дії, переважно пасивного характеру. Ставлення до навчання байдуже. Потребує значної постійної допомоги, повної підтримки та супроводу з боку вчителя.
II – середній	Учень (учениця) за допомогою учителя частково розпізнає об'єкт вивчення. Виконує окремі дії предметно-практичного змісту на рівні копіювання способу виконання. Виявляє епізодичний інтерес до навчання, має байдуже або слабо-виразне позитивне ставлення до навчально-практичної діяльності. Потребує схвалення,

	постійної допомоги, супроводу, контролю та стимулювання.
III – достатній	Учень (учениця) має уявлення про об'єкт вивчення. З використанням наочності відтворює (не завжди точно) основні змістові елементи навчального матеріалу. Матеріал в основному розуміє, але пояснити, виокремити в ньому суттєве та другорядне не може. За наслідуванням і словесною інструкцією епізодично виконує прості завдання предметно-практичного змісту. Має слабо-виразне позитивне ставлення до навчально-практичної діяльності. Потребує стимуляції та постійної значної допомоги щодо виконання предметно-практичних дій, завдання, організації робочого місця.

Навчальні досягнення учнів, які навчаються за індивідуальними навчальними програмами з предметів базового компоненту освіти чи з окремого предмету(ів) оцінюються за обсягом матеріалу, визначеного індивідуальною навчальною програмою.

Відповідно п.32 «Положення про спеціальну школу», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №22 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1132) зміст, обсяг і форма виконання домашніх завдань визначаються вчителем.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор школи видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9–10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами). Оцінка результатів навчання учнів/учениць є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем/ученицею, та коригування освітнього процесу.

Організація освітнього процесу в умовах карантину або карантинних обмежень.

Освітній процес у 5-6 класах в умовах карантину або карантинних обмежень може проводитись дистанційно в синхронному, асинхронному та гібридному (змішаному) режимах.

Дистанційне навчання організовується відповідно до «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН від 08 вересня 2020 року №1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року №94/35224.

В освітньому процесі можна використовувати цифрові платформи, які дають змогу реалізовувати авторські методичні задуми, створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн уроки, оперативно надавати зворотний зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати портфоліо.

- Формами організації освітнього процесу дистанційно є:
- Онлайн-уроки по Skype ;
- Онлайн-уроки через Zoom;
- Електронна пошта;
- Онлайн-уроки через Вайбер або телефонний режим;
- Онлайн-уроки через Messenger;
- Онлайн-уроки через Telegram;
- Онлайн-уроки через WhatApp;
- Classroom;
- Інші електронні ресурси та засоби зв'язку, до яких має доступ родина учня.

Водночас педагогічні працівники мають право самостійно обирати форми, методи і засоби дистанційного навчання, а також визначати доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі. Такі дії педагогічних працівників не потребують погодження/схвалення.

При виборі форм і методів навчання, які учителі визначають самостійно, необхідно враховувати конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

В умовах карантину або карантинних обмежень корекційно-розвиткові заняття з практичним психологом та логопедом для учнів індивідуальної форми навчання проводяться в дистанційному режимі. Для учнів класно-урочної форми навчання та учнів індивідуальної форми навчання, яким організовано навчання на базі школи, корекційно-розвиткові заняття проводяться з дотриманням чинних санітарно-гігієнічних вимог до організації освітнього процесу в умовах карантину (або карантинних обмежень).

Під час проведення корекційних логопедичних занять в умовах карантинних обмежень, логопедичний масаж обличчя, ротової порожнини та інші вправи, що потребують тактильного контакту з дитиною, проводити заборонено.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Зарахування на індивідуальну форму навчання здійснюється відповідно до вимог Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.08.2019 року за №852/33823. При цьому перевагою при зарахуванні

користуються діти-інваліди із значними порушеннями опорно-рухового апарату, рухової сфери, які самостійно не пересуваються і не обслуговують себе та у зв'язку з тяжкими фізичними вадами відповідно до індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда потребують індивідуального догляду.

Це діти з такими захворюваннями:

- церебральні паралічі; - наслідки поліомієліту у відновному і резидуальному станах; - артрогрипоз, хондродистрофія, міопатія, наслідки інфекційних поліартритів; - інші вроджені і набуті деформації опорно-рухового апарату;
- порушеннями слуху, зору, пов'язаними з первинним порушенням опорно-рухового апарату; - різними відхиленнями в психічному розвитку, пов'язаними з первинним порушенням опорно-рухового апарату.

Також до школи на індивідуальне навчання зараховуються діти з тяжкими сукупними фізичними та(або) психічними порушеннями, які відповідно до індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда чи медичних показань потребують індивідуального догляду з відповідними медичними показаннями:

- страждають на часті епілептичні напади;
- страждають на терапевтично-резистентні судомні напади;
- мають стійкий денний, нічний енурез і енкопрез унаслідок органічного ураження центральної нервової системи;
- з шизофренією із стійкими психопатичними розладами;
- шизофренію з наявністю продуктивної симптоматики, тяжкі порушення поведінки, небезпечні для дитини та оточення;
- раннім дитячим аутизмом;
- з психічними захворюваннями, у яких, окрім розумової відсталості, спостерігаються інші тяжкі нервово-психічні порушення;
- з глибокими відхиленнями у поведінці;
- яким за станом здоров'я протипоказане перебування в дитячому колективі;
- з тяжкими порушеннями мовлення на фоні нормального слуху (алалія, афазія та ін.);

- органічним ураженням центральної нервової системи або органічною деменцією різного походження, яка відповідає легкій та помірній розумовій відсталості;
- з розумовою відсталістю або органічною деменцією, яка відповідає легкій та помірній розумовій відсталості з вираженими і стійкими психопатоподібними розладами;
- мають мовленнєві порушення, що можуть бути виправлені в процесі індивідуальних занять з учителем-логопедом.

У 2023–2024 навчальному році зарахування до спеціальної загальноосвітньої школи «Надія» м. Києва здійснюється відповідно до наказу МОН України від 01.08.2018 року №831 «Про затвердження Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти» (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 16.08.2018 року за №945/32397).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення;
- матеріально-технічне забезпечення;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності – через систему роботи методичних об'єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної педагогічної освіти педагогів, веб-платформи тощо.

-навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, Типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Фахівці школи адаптують наявні методичні розробки, розробляють самостійно дидактичні матеріали для забезпечення освітнього процесу учнів за різними нозологіями.

Навчання учнів класно-урочної та індивідуальної форм навчання проводиться за навчальними календарно-тематичними планами відповідно до освітніх програм.

Педагогічні працівники розробляють навчальні календарно-тематичні плани, добирають підручники, навчальні посібники, яким надано гриф Міністерства освіти та науки України, науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, педагогічні технології, що мають забезпечувати отримання освіти на рівні державного стандарту. Педагогічні працівники ознайомлюють батьків учнів (осіб, що їх замінюють) із змістом індивідуального календарно-тематичного плану на поточний навчальний рік після його перевірки заступником директора з НВР.

У випадках, коли здобувачі освіти мають ускладнені порушення психофізичного розвитку, тетрапарези, парапарези, гіперкінетичні розлади, дизартрію, дисграфію, дислексію, акалькулію, алалію та не можуть засвоїти програму з окремих предметів або опанувати певний вид діяльності, педагогічна рада шкіл за поданням педагогів приймає рішення про переведення таких учнів/учениць на навчання за індивідуальними навчальними програмами з предметів базового компоненту освіти чи з окремого предмету(ів). Індивідуальні навчальні програми розробляються вчителем на основі рекомендованої інклюзивно-ресурсним центром

програми та типових освітніх програм програм Міністерства освіти і науки України, освітньої програми школи, розглядаються педагогічною радою і затверджуються керівником школи та погоджуються з батьками (особами, які їх замінюють).

-матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

Навчальні кабінети розміщені на третьому поверсі навчального корпусу.

Технічні засоби навчання	Ноутбуки	2
	Інтерактивна система проєкції з набором навчального програмного забезпечення в єдиному корпусі	1
	Музичний центр	2
Мережа інтернет	Підключено 5, 6 класи	
Дидактичні засоби	Набори геометричні, набори конструкторів, набори робото-технічні, набори ігрові для конструювання, конструктори для вивчення матеріалу	

У домашніх умовах робоче місце дитини організують батьки та забезпечують витратними матеріалами за консультативної підтримки вчителя. Заклад забезпечує учнів підручниками та наявними в бібліотеці дидактичними матеріалами.

- **якість проведення навчальних занять:** контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю проведення уроків, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробку рекомендацій щодо їх покращення здійснює заступник директора з НВР згідно з планом внутрішнього контролю.

- **моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):** проводиться з урахуванням структури порушення, психофізичного стану, індивідуальних медичних та психологічних особливостей учнів.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

-**оновлення методичної бази освітньої діяльності:** основними завданнями щодо оновлення методичної бази освітньої діяльності школи вбачаємо

удосконалення професійної діяльності педагогів. У закладі функціонують МО вчителів-дефектологів, які викладають у 5-9(10) класах, МО вчителів природничо-математичного циклу, МО вчителів історико-філологічного циклу, МО соціально-психологічної служби, МО вчителів-логопедів, МО вчителів-вихователів. Згідно з графіком роботи МО проводяться методичні наради, засідання, де вчителі мають змогу поділитися досвідом, підготувати повідомлення щодо особливостей організації освітнього процесу у закладі, ознайомитися з використанням нових педагогічних технологій, методик і методів навчання.

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення: проводиться постійно, відповідно до плану роботи школи на навчальний рік, перспективного плану розвитку школи та плану внутрішнього контролю. Питання контролю виконання навчальних планів та освітніх програм регулярно розглядаються на методичних нарадах та засіданнях педагогічної ради школи.

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників: підвищення фахового і кваліфікаційного рівня, методичної майстерності педагогічних працівників школи відбуваються завдяки системі методичної роботи в школі, навчання на курсах підвищення кваліфікації, самоосвіті вчителів.

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти: моніторинг стану сформованості освітнього середовища школи має на меті чіткий контроль розвитку освітнього середовища, в яке входять учні, вчителі та батьки. Освітнє середовище закладу спрямоване на створення оптимальних умов навчання й виховання дітей з особливими потребами. В школі постійно проводиться соціально-психологічна робота.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх

соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу. Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

У програмі подано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу, визначено вимоги до обов'язкових результатів навчання. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

- групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;

- спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;

- конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;

- орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

У пояснювальній записці до кожного предмету чи інтегрованого курсу представлено ціннісні орієнтири, які мають на меті вибрати вчителем тематику творчих робіт і дидактичного матеріалу, урізноманітнити і структурувати навчальну діяльність, сформувати в учнів компетентності, необхідні для успішної самореалізації у сіспільстві. Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст навчального матеріалу», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані предметно-орієнтовані компетентності та відповідні соціально-адаптивні навички.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» в рамках якого використовують програму курсу «Вчимося жити разом» для посилення розвитку в учнівства психосоціальних навичок, сприятливих для етичної поведінки, успішної соціалізації і самореалізації особистості.

5-6 КЛАС ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітню програму укладено за такими галузями:

Освітні галузі	Реалізується через предмет
Мовно-літературна	Українська мова Українська література Іноземна мова (англійська) Зарубіжна література
Математична	Математика
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» Географія
Технологічна	Технології
Інформатична	Інформатика
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс. «Здоров'я, безпека та добробут» з курсом «Вчимося жити разом»
Громадянська та історична	Вступ до історії України та Громадянської освіти Історія України. Всесвітня історія
Мистецька*	Мистецтво
Фізична культура	Фізична культура

*За рішенням педагогічної ради школи від 31.08.2023 року протокол №1.

5 КЛАС ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ПРОГРАМА

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	2	70	4
Українська література	2	70	4
Іноземна мова (англійська)	1	35	2

Зарубіжна література	1	35	2
Вступ до історії України та Громадянської освіти	1	35	2
Мистецтво	0,5	17	1,5
Математика	3	105	5
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	35	1
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» («Вчимося жити разом»)	0,5	17	1,5
Інформатика	1	35	1
Технології	0,5	17	1,5
Фізична культура	0,5	17	1,5

6 КЛАС

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ПРОГРАМА

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	1,5	52,5	3
Українська література	1,5	52,5	3
Іноземна мова (англійська)	1	35	2
Зарубіжна література	1	35	2
Історія України. Всесвітня історія	1	35	2
Мистецтво	0,5	17	1,5
Математика	3	105	5
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	35	1
Географія	1	35	1
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» («Вчимося жити разом»)	0,5	17	1,5
Інформатика	1	35	1
Технології	0,5	17	1,5
Фізична культура	0,5	17	1,5

5-6 КЛАС

ПРОГРАМА ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Освітню програму укладено за такими галузями:

Освітні галузі	Реалізується через предмет
Мовно-літературна	Українська мова Українська література
Математична	Математика
Природнична,	Інтегрований курс «Пізнаємо

	природу»
соціальна і здоров'язбережувальна,	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»
громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти
Інформатична	Інформатика
Технологічна	Трудове навчання
Мистецька	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво
Фізкультурна	Фізична культура

5-6 КЛАС

Для індивідуальної форми навчання:

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	2	70	2
Українська література	2	70	2
Математика	2	70	2
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	35	2
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	17,5	1
Вступ до історії України та громадянської освіти	1	35	1
Інформатика	1	35	1
Трудове навчання	1	35	1
Образотворче мистецтво	0,5	17,5	1
Музичне мистецтво	0,5	17,5	1
Фізична культура	0,5	17,5	1

Для класно-урочної форми навчання:

5 КЛАС

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	3	98	4
Українська література	2	70	4
Математика	5	175	6
Інтегрований курс «Пізнаємо	2	70	2

природу»			
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	35	1
Вступ до історії України та громадянської освіти	1	35	1
Інформатика	2	70	2
Трудове навчання	6	210	4
Образотворче мистецтво	1	35	1
Музичне мистецтво	1	35	1
Фізична культура	3	104	2

6 КЛАС

Навчальний предмет	Кількість годин		
	на тиждень	на рік	резервних
Українська мова	3	98	4
Українська література	2	70	4
Математика	5	175	6
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	70	2
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	35	1
Вступ до історії України та громадянської освіти	1	35	1
Інформатика	2	70	2
Трудове навчання	10	350	4
Образотворче мистецтво	1	35	1
Музичне мистецтво	1	35	1
Фізична культура	3	104	2

Корекційно-розвиткова робота

Реалізація корекційно-розвиткових завдань у процесі навчання учнів у спеціальній школі полягає в особистісному розвитку школярів, активізації їхньої пізнавальної діяльності та створенні позитивної мотивації до навчання; розвитку мовлення та комунікативної діяльності, сприянні розумовому, моральному, фізичному, соціокультурному та естетичному розвитку особистості; формуванні вміння вчитися.

Необхідність та направленість корекційної роботи визначається шляхом вивчення особливостей розвитку учня вчителем та ШПМПК на

основі корекційно-розвиткових програм, рекомендованих МОН України і розміщених на офіційному веб-сайті МОН.

З метою належної організації корекційно-розвиткової роботи на базі школи організовано роботу соціально-психологічної служби школи, до складу якої входять 3 практичні психологи та соціальний педагог. Над подоланням мовленнєвих порушень у здобувачів освіти працюють 4 вчителі-логопеди.

Відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України №627 від 12.06.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (таблиця 21 до Типової освітньої програми) визначено перелік корекційно-розвиткових програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться в індивідуальній та груповій формі. Тривалість групового заняття становить 35–45 хв., індивідуального - 20–25 хв.

Групи з урахуванням однорідності порушень з наповнюваністю 2–6 учнів комплектуються відповідним спеціалістом з урахуванням рекомендацій шкільного психолого-педагогічного консилиуму.

Додаток 1

За типовою освітньою програмою,
затвердженою наказом МОН України
від 19.02.2021 № 235
відповідно Додатку 3)

**Навчальний план базової середньої освіти
з українською мовою навчання
5 - 6 клас**

Загальноосвітня програма* Індивідуальна форма навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	2	1,5
	Українська література	2	1,5
	Англійська мова	1	1
	Зарубіжна література	1	1
Математична	Математика	3	3
Природнича	Пізнаємо природу	1	1
	Географія		1
Соціальна та здоров'язбережувальна*	Здоров'я, безпека та добробут. Вчимося жити разом	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та Громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		1
Технологічна	Технології	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька*	Мистецтво	0,5	0,5
Фізкультурна**	Фізична культура	0,5	0,5
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		14	14

*Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» в рамках якого використовують програму курсу «Вчимося жити разом»
Мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

У разі звільнення учнів від фізичної культури години, передбачені на вивчення цього предмету додаються до вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», оскільки в даний курс інтегрується здоров'язбережувальна освітня галузь.

***За рішенням педагогічної ради школи протокол №1 від 31.08.2023 року за даним навчальним планом навчаються учні, яким висновком ІРЦ рекомендовано навчання:

за програмою для дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

за програмою для дітей з порушенням слуху (глухих дітей, дітей зі зниженим слухом);

за програмою для дітей з порушенням зору (сліпих дітей, дітей зі зниженим зором);

за програмою для дітей з порушенням опорно-рухового апарату, що мають складні сукупні порушення: мовлення, затримку психічного розвитку, самостійно не пересуваються та себе не обслуговують, інші складні порушення.

За типовою освітньою програмою,
затвердженою наказом МОН України
від 07.12.2021 № 1317
(відповідно Додатку 14)

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку з українською мовою
навчання для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку
з українською мовою навчання
(Індивідуальна форма навчання)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
Математична	Математика	2	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Трудове навчання	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5	0,5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5
Фізкультурна*	Фізична культура	0,5	0,5
Корекційно-розвиткова робота	Соціально-побутове орієнтування	1	1
	Розвиток мовлення	1	1
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		14	14

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

У разі звільнення учнів від фізичної культури години, передбачені на вивчення цього предмету додаються до вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», оскільки в даний курс інтегрується здоров'язбережна освітня галузь

Додаток 3

За типовою освітньою програмою,
затвердженою наказом МОН України
від 07.12.2021 № 1317 (відповідно Додатку 14)

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку з українською мовою
навчання для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку
з українською мовою навчання
(Класно-урочна форма навчання)**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
Математична	Математика	5	4
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та Громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2
Технологічна	Трудове навчання	6	10
Мистецька*	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна**	Фізична культура	3	3
Усього:		27	30
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	1	1
	Лікувальна фізкультура	1	1
	Ритміка	1	1
	Соціально-побутове орієнтування	2	2
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації***		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		25	28

*Мистецька освітня галузь реалізується через предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»

** Години, передбачені для фізичної культури та корекційно-розвиткової роботи, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

*** Додатковий час передбачається на вивчення предмету «Українська мова».

Додаток 4

За типовою освітньою програмою,
затвердженою наказом МОН України
від 07.12.2021 № 1317
(відповідно Додатку 16)

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня
(Індивідуальна форма навчання)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	2	2
Математична	Математика	2	2
Природнича	Пізнаємо світ	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1,5	1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та Громадянської освіти	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	0,5	0,5
Технологічна	Предметно-практичне навчання	2	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна*	Фізична культура (Адаптивна фізична культура)	0,5	0,5
Корекційно-розвиткова робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	1	1
	Альтернативна комунікація*	0,5	0,5
	Логопедичні заняття	0,5	0,5
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		14	14

*У випадках, коли дитина володіє мовою, як засобом спілкування, години, передбачені на вивчення предмету «Альтернативна комунікація» додаються до предмету «Логопедичні заняття»

Освітня програма в обсязі 38 (тридцять вісім) сторінок пронумерована,
прошнурована, скріплена печаткою.

01 вересня 2023 року

Директор Н.В.Бондаренко

